

6. ZASEDÁNÍ RADY LIBERECKÉHO KRAJE dne 21. 03. 2023

Věc: Smlouva o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě – provozní soubor Jizerskohorská železnice II (dopravce České dráhy, a.s., zahájení provozu 12/2026)

Důvodová zpráva

Rada Libereckého kraje projednávala dne 7. 12. 2021 materiál "Zajištění dopravní obslužnosti Libereckého kraje drážní dopravou - návrh dalšího postupu" (bod 26). **Usnesením č. 1961/21/RK bylo rozhodnuto o uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících pro provozní soubor Jizerskohorské železnice II (dále jen "JHŽ II") v období od celostátní změny jízdních řádů v prosinci 2026 do celostátní změny jízdních řádů v prosinci 2033 (dále jen „dopravní smlouva“) formou přímého zadání dle čl. 5 odst. 6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007, v platném znění.** Bylo schváleno uveřejnění notifikace provozního souboru "Jizerskohorská železnice II" ve věstníku EU, oznámení o uzavření dopravní smlouvy přímým zadáním s dopravcem České dráhy, a.s. (dále jen ČD) na úřední desce kraje a zahájení jednání o znění dopravní smlouvy s ČD.

Následně Rada Libereckého kraje dne 14. 12. 2021 schválila usnesením č. 2096/21/RK základní parametry provozního souboru JHŽ II pro zahájení jednání s ČD o dopravní smlouvě od změny jízdních řádů v prosinci 2026 do změny jízdních řádů v prosinci 2033.

V souladu s tímto usnesením zahájil resort dopravy s dopravcem ČD jednání o dopravní smlouvě JHŽ II.

Rada Libereckého kraje na svém 20. zasedání dne 18. 10. 2022 projednávala materiál „Zajištění dopravní obslužnosti drážní dopravou - provozní soubor Jizerskohorská železnice II – informace o dalším postupu“ (bod 9).

Rada Libereckého kraje dne 18. 10. 2022 svým usnesením č. 1709/22/RK po projednání

1. vzala na vědomí

- informaci o výstupech jednání resortu dopravy s dopravcem České dráhy, a.s., ve věci zajištění dopravní obslužnosti drážní dopravou - provozní soubor Jizerskohorská železnice II, včetně návrhu dalšího postupu jednání s dopravcem,
- informaci o finalizaci dopravního modelu provozního souboru Jizerskohorská železnice II s dopravcem České dráhy, a.s.,

2. uložila Ing. Janu Svitákovi, statutárnímu náměstkovi hejtmána, řízení resortu dopravy

- zahájit jednání s dopravcem České dráhy, a.s., o smluvních finančních podmínkách a vyzvat dopravce k předložení cenové nabídky v souladu s projednanými parametry provozního souboru Jizerskohorská železnice II,
- **předložit Radě Libereckého kraje k projednání návrh smluvního zajištění provozního souboru Jizerskohorská železnice II.**

Východiska

Sjednat dopravní smlouvu s ČD pro období účinnosti 2026 – 2033 (tj. nejdelší přípustné období dle platné legislativy přímo navazující na stávající smluvní zajištění) formou přímého zadání lze uzavřením dopravní smlouvy do Vánoc 2023 (podpis dopravní smlouvy) za podmínky pro Liberecký kraj (dále jen "LK") akceptovatelné nabídky ze strany dopravce, tj. především požadované kvality, rozsahu a přiměřené ceny. Záměr nerozdělení provozního souboru na

Tanvaldskou a Frýdlantskou část je vázán na žádanou obměnu, resp. navýšení počtu kvalitních a vzájemně kompatibilních vozidel dopravcem.

V případě nedosažení akceptovatelných podmínek má objednatel možnost zapojit do vyjednávání o dopravní smlouvě další dopravce. Toto rozhodnutí o změně dosavadního postupu (aktivace tzv. "Exit plánu") by bylo nutné učinit co nejdříve, aby byl časový prostor pro další vyjednávání, případně realizaci jiné formy uzavření smlouvy (např. nabídkové řízení). Dostatečný časový prostor je nutný i pro případné zajištění oznamovací povinnosti v Úředním věstníku EU (roční notifikační lhůta před uzavřením smlouvy).

V příloze č. 1 tohoto materiálu je stručné právní stanovisko k přímému uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě po železnici, které bylo v 01/2019 zpracované advokátní kanceláří MT Legal.

Hlavní rámec provozního souboru JHŽ II

- Výchozím rámcem je stávající provoz JHŽ II a vzorem smluvních a obchodních podmínek byla smlouva na provozní soubor Českolipská železnice.
- Provozní soubor obsahuje výkony na tratích 034, 035, 036, 037, 038 a částečně trať 030 v úseku Turnov – Železný Brod (opčně je sjednána možnost Libereckého kraje objednat výkony v úseku Černousy – Görlitz a v případě dohody se Středočeským krajem výkony linky S30 Turnov – Mladá Boleslav).
- Rozsah výkonů: 1.971,2 tis. vlkm za období dopravního roku. Právo objednatele požadovat změny územního vymezení výkonů, linkového vedení (v rozsahu umožněném notifikací), změny rozsahu výkonů.
- Doba plnění zakázky 7 dopravních let (období platnosti JŘ 2026/2027-2032/2033).
- Počet vozidel 24 ks (15 ks stávajících vozidel řady 840; 9 ks odkoupených užitých jednotek řady 841.2); počty jsou včetně záložních vozidel (2 + 2 ks).
Vozba bude sjednocena pouze na typ Stadler RS 1; dojde k ukončení provozu jednotek řady 814 Regionova. Stávající vozidla budou „humanizována“ (odstranění účinků částečného fyzického opotřebení nebo poškození), nově odkoupená vozidla budou také modernizována s cílem sjednocení standardu.
- Smlouva v režimu brutto (výnosové riziko na objednateli).
- Odbavení: vlaky budou vybaveny novými prodejními automaty (bezkontaktní platby, platba mincemi i bankovkami, čtečka QR kódů) a „malými“ bezhotovostními automaty. Ve stanovených úsecích budou určité vlaky doprovázeny i vlakovými četami. Odbavení dopravce zajistí ve stanicích Liberec, Frýdlant v Čechách, Hejnice, Jablonec nad Nisou, Smržovka a Tanvald.

Dopravní model – provozní část JHŽ II

Optimalizace - úprava dopravního modelu v průběhu jednání s dopravcem: v rámci čtených jednání zástupců resortu dopravy s dopravcem ČD došlo oproti původní variantě ke snížení počtu vozidel řady 841.2 z 13 na 9 ks a tím snížení investice na pořízení a modernizaci. Současně došlo k úspoře s tím souvisejících mzdových nákladů a cestovného vlivem změny počtu strojvedoucích a vlakových čet. Úpravou dopravního modelu došlo k významné úspoře potřeby vozidel a personálu (úspory byly ze strany dopravce vyčísleny na cca 30 Kč/vlkm). Této úspory bylo dosaženo vyčleněním výkonů v zahraničí, převodem výkonů do opčních položek a určitým snížením kapacit a záloh, resp. snížením budoucích možností posilování vlaků a variability objednávek.

Výstupem pracovních jednání mezi resortem dopravy a dopravcem je finální dopravní model, který obě strany považují za optimalizovaný. Další možnosti zefektivnění modelu, které by přinesly snížení celkových nákladů (a neměly negativní dopad na kvalitu a kapacitu dopravy), již na pracovních jednáních nebyly nalezeny.

Cenová nabídka

V návaznosti na usnesení Rady Libereckého kraje ze dne 18. 10. 2022 (v souladu projednanými parametry provozního souboru JHŽ II) zahájilo vedení Libereckého kraje jednání s dopravcem ČD o smluvních finančních podmínkách. Jednání se za Liberecký kraj účastnili Martin Půta (hejtman) a Jan Sviták (statutární náměstek, resort dopravy) a za dopravce ČD Jirí Jeřeta (člen představenstva), Jakub Goliáš (oblastní obchodní ředitel OCO Střed) a Lada Poláková (obchodní manažer ČD). **Výstupem jednání mezi vedením LK a ČD je finální cenová nabídka, která byla ze strany dopravce předložena 13. 1. 2023.** Předložením finální cenové nabídky byla jednání o smluvních finančních podmínkách ze strany vedení kraje ukončena; výchozí finanční model z nabídky byl předán resortu dopravy (KORID LK a odbor dopravní obslužnosti) k zapracování do smluvní dokumentace provozního souboru JHŽ II.

V návaznosti na výše uvedené je, po projednání smluvních podmínek s dopravcem, Radě Libereckého kraje předložena ke schválení Smlouva o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu k zajištění dopravní obslužnosti části území Libereckého kraje na vymezené výkony - „Jizerskohorská železnice II“ č. OLP/580/2023.

Aktuální smluvní zajištění – Jizerskohorská železnice I

V prosinci 2026 končí platnost Smlouvy o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu k zajištění základní dopravní obslužnosti části území Libereckého kraje na vymezené výkony „Jizerskohorské železnice“ č. OLP/1813/2009. Tuto smlouvu uzavřel Liberecký kraj s dopravcem ČD pro období od začátku platnosti jízdního řádu 2011/2012 do konce platnosti jízdního řádu 2025/2026. Smlouva byla uzavřena na základě zadávacího řízení vyhlášeného Libereckým krajem. Vozidla dopravce pořídil s finanční podporou EU (investiční dotace v rámci Programu vozidel regionální drážní dopravy z prostředků ROP).

Nejpozději k termínu změny jízdních řádů v prosinci 2026 je nutné zajistit dopravní obslužnost na linkách Jizerskohorské železnice novou smlouvou v souladu s platnou legislativou. (Platná legislativa umožňuje uzavřít dopravní smlouvu s ČD pro období účinnosti 2026-2033 formou přímého zadání do Vánoc 2023.)

Jizerskohorská železnice I – průměrná cena dopravního výkonu dle dodatku č. 18 ke smlouvě č. OLP/1813/2009 pro období platnosti jízdního řádu 2021/2022 činí 118,82 Kč/vlkm.

Smluvní zajištění od prosince 2026 - provozní soubor JHŽ II

Smlouva: Smlouva o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu k zajištění dopravní obslužnosti části území Libereckého kraje na vymezené výkony - „Jizerskohorská železnice II“ č. OLP/580/2023.

Režim smlouvy: brutto (výnosy jsou rizikem a příjmem objednatele, o výši výnosů bude snížena úhrada LK).

Dopравce: České dráhy, a.s., IČ: 70994226, se sídlem Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1.

Doba provozování: období platnosti jízdního řádu 2026/2027 – 2032/2033 (7 dopravních let).

Nejvýznamnější linky v LK:

Oblast Frýdlantska sestává z linek číselné řady L6 v relacích Liberec - Černousy, Liberec - Jindřichovice pod Smrkem, Liberec - Bílý Potok pod Smrkem, přeshraniční linky Liberec - Zgorzelec / Görlitz a vložených, posilových a turistických spojů na dotčených tratích a v jejich okolí.

Oblast Tanvaldska sestává z linky L1 Liberec - Szklarska Poręba, linky L12 Josefův Důl - Tanvald, linky L18 Liberec - Železný Brod, linky L31 Szklarska Poręba - Tanvald - Turnov (- Mladá Boleslav město, obdrží-li Liberecký kraj souhlas Středočeského kraje) a vložených, posilových a turistických spojů na dotčených tratích a v jejich okolí.

Vozidla: 24 jednotek typu „Regioshuttle RS-1“ výrobce STADLER (řada 840, 841); z toho 15 jednotek řady 840 a 9 jednotek řady 841.

Jednotková cena dopravního výkonu Cvlkm: **pro období dopravního roku 2026/2027 činí 225,45 Kč/vlkm; průměr za celé období platnosti smlouvy činí 234,77 Kč/vlkm** (v cenové hladině roku 2021, náklady na pohonné hmoty v cenové hladině roku 2022 = dle nabídky dopravce; k první indexaci dojde k termínu zahájení jízdního řádu 2026/2027).

Jednotková cena za dodatečný dopravní výkon Cvvklm: **155,22 Kč/vlkm.**

Jednotková cena za odchytku od pravidelného řazení vlaku Cvlkm2: **92,33 Kč/vlkm.**

Jednotková cena za odobjednaný dopravní výkon Cvnvlkm: **187,34 Kč za vlkm.**

Změna ceny dopravního výkonu a kompenzace:

- v důsledku změny cenové hladiny (indexace nákladů na pohonné hmoty, mzdových nákladů, inflační navýšení položek)
- v důsledku změny ceny položek finančního modelu, kde rizika a příležitosti spojené s jejich vývojem v čase nese objednatel (cena za užití dráhy a/nebo přidělení kapacity dráhy; zavedení nebo změna poplatku za poskytované služby dle zákona o dráhách).

Další specifika smlouvy:

V průběhu jednání s dopravcem došlo v rámci dopravní, resp. cenové optimalizace pro Liberecký kraj k vyčlenění zahraničních výkonů, jejichž zajištění a související náklady budou v gesci jednání mezi dopravcem a zahraničními partnery.

Smlouva umožní Libereckému kraji variabilitu se změnami výkonů na českém území v rozmezí 80-130 %. Formou vyhrazených změn závazku a vyúčtování odpovídajících nákladů jsou řešeny změny v počtu vlakového personálu, staničního servisu, nasazení dodatečných vozidel (mj. potřebných pro vyhrazenou možnost rozšíření provozu v úsecích Černousy – Görlitz, Turnov – Mladá Boleslav), dovybavení vozidel sčítacím zařízením cestujících a systémem ETCS.

Liberecký kraj si i po skončení nové smlouvy za zůstatkovou hodnotu zachová právo na odkup stávajících vozidel Stadler RS-1 (řada 840 ČD), která jsou z výroby upravena pro provoz na ozubnicové trati.

Úhrada kompenzace:

Dopravci budou hrazeny pravidelné měsíční zálohy na kompenzaci ve výši 1/12 předpokládané výše kompenzace za příslušný rok. Vyúčtování proběhne po ukončení období.

Rozsah objednaných výkonů - dopravní model pro JŘ 2026/2027: **1.971.201,4 vlkm.**

Odhadovaná výše kompenzace pro JŘ 2026/2027: **384 mil. Kč.**

Liberecký kraj uzavřel 22. 3. 2022 se společností **KORID LK, spol. s r.o.**, Příkazní smlouvu č. OLP/582/2022 "Projektový management projektu Zajištění dopravní obslužnosti drážní dopravou – provozní soubor Jizerskohorská železnice II", na základě které KORID LK zajišťuje sjednané záležitosti ve věci smluvního zajištění provozního souboru JHŽ II. Formou externí poddodávky KORID LK zajistil i externí právní podporu, a to prostřednictvím **Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s. r. o.** Advokátní kancelář připravila smluvní dokumentaci a zajišťovala komplexní zastoupení Libereckého kraje při úkonech souvisejících se smluvním zajištěním.

Zpracovatel upozorňuje, že některé přílohy smlouvy obsahují údaje, které jsou obchodním tajemstvím dopravce v režimu důvěrné (zejména výchozí finanční model, model provozních aktiv atd.).

Jednání Rady kraje dne 21. 3. 2023 se zúčastní Jiří Jeřeta, člen představenstva dopravce ČD.